

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Történelmi Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6 Szak / Képesítés	Régészet

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Görög történelem a kezdetektől Nagy Sándor koráig (HLM 1230)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Forisek Péter, docens						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve							
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	Vizsga E	2.7 Tantárgy típusa	Szaktantárgy DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					15
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama		88			
3.8 A félév össz-óraszama		144			
3.9 Kreditszám		2			

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Vetítési lehetőség, internet kapcsolat
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Görög történelem részletbemenő megismerése • A módszerek helyes használata a szakmán belül • Képesség az elsajátított információk továbbadására írásban és szóban, anyanyelven és egy választott idegen nyelven
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A magyar nyelvű terminológia elsajátítása • Az elsajátított alapismeretek felhasználása más rokon szakterületek helyzeteinek, eseményeinek leírásában • Továbbképzési indíttatás • Esettanulmányok feldolgozása és értékelése • Kutatási projektekben való részvétel

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az antik görög történelem és anyagi kultúra jellemzőinek elsajátítása • A tanulmányozott korszakkal kapcsolatosan felmerülő általános problémák megismerése
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A tanulmányozott leletanyag értelmezési módszereinek elsajátítása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A görög történelem korszakolása, a polis kialakulása században.	Multimédiás vetítés	A görög történelem szakaszai. A klasszikus kori és hellenisztikus kori görög történelem forrásai és kutatói.
2. A görög történelem korszakolása, Hellas a Kr. e. 8-5. században.		A görög történelem szakaszai. A klasszikus kori és hellenisztikus kori görög történelem forrásai és kutatói.
3. A görög-perzsa háború és pentékontaeteia, Hellas „aranykora“	Multimédiás vetítés	A Perzsák felemelkedése és birodalma. A görög-perzsa háború szakaszai és főbb eseményei. Az athéni-spártai ellentét kialakulása. Hellas „aranykora“.
4. Görög belháborúk Kr. e. 431-338 között (a peloponnésosi háború, a korinthusi háború, Thébai hegemoniája)	Multimédiás vetítés	A peloponnésosi háború szakaszai és főbb eseményei. Spárta hegemoniája. Politikai, gazdasági, katonai helyzet Hellasban a Kr. e. 4. sz. első felében. Thébai

		felemelkedése és a thébai hegemonia kora. Makedónia felemelkedése.
5. Alexandros és a hellénizmus	Multimédiás vetítés	Alexandros korának forrásai. A Nagy Sándor-kép változásai a történelem során. A Nagy Sándor-hagyomány. Nagy Sándor és a hellénizmus kezdete. A hellénizmus fogalma és fogalmának változásai a történetírásban.
6. III. Alexandros és hódításai	Multimédiás vetítés	III. Alexandros hadjáratának főbb eseményei. A makedón hadsereg szervezete és taktikája. A makedón hadsereg felvonulási útvonala. III. Alexandros csatái. Stratégia és logisztika III. Alexandros hódító hadjáratában.
7. A diadochosok kora (Kr. e. 323-301)	Multimédiás vetítés	A III. Alexandros halála utáni események, trónutódlási kérdések, szövetségek a központi hatalom megszerzésére. A birodalom egységének védelmezői és a birodalom felosztói. A diadochosok korának főbb hadtörténeti eseményei.
8. A hellenisztikus világ I. Egyiptom a hellenisztikus korban	Multimédiás vetítés	I. Ptolemaios Sótér, a birodalomalapító. A Ptolemaiosok korának kronológiája, a korszak főbb eseményei. A Ptolemaida Egyiptom politikai és katonai szervezete. Gazdaság és társadalom a papiruszok tükrében.
9. A hellenisztikus világ II. A Szeleukida Birodalom	Multimédiás vetítés	A Szeleukida Birodalom, mint a Perzsa Birodalom „örököse” (politikai, gazdasági, társadalmi, vallási, kulturális sokszínűség). A Szeleukida Birodalom történetének főbb eseményei. III. (Nagy) Antiochos és kora.
10. A hellenisztikus világ III. Makedónia és Hellas	Multimédiás vetítés	Makedónia „hanyatlása”, a makedón törzsterületek helyzete III. Alexandros után. Makedónia történetének főbb eseményei a hellenisztikus korban. Hellas politikai és katonai helyzete a hellenisztikus korban, szövetségi rendszerek és

		államszövetségek.
11-12. Hellénizmus nyugaton	Multimédiás vetítés	A hellénizmus nyugaton, a nyugati görögség és a hellenisztikus kor. Karthágó és a hellenisztikus világ. Pyrrhus és Róma.
13-14. Róma és a hellenisztikus világ	Multimédiás vetítés	Az Imperium Romanum kialakulása. Róma politikai-katonai helyzete a II. pun háborúban aratott győzelme után. Róma és a hellenisztikus államok háborúinak kronológiája. A hellenisztikus világ betagozódása a Római Birodalomba.

Források és szakirodalom

1. Curtius Rufus: Nagy Sándor. (Kárpáty Csilla fordítása). Európa Könyvkiadó, Budapest, 1967.
2. Iustinus: Világkrónika. (Horváth János fordítása) Helikon Kiadó, Budapest, 1992.
3. Miről vallanak a papiruszok ? (Szerk. Moravcsik Gyula) Bp, 1961. 22, 23, 24, 25, 31, 33, 44, 46, 47, 59, 67, 73, 74, 80, 81. számú források.
4. Németh György (szerk.): Görög-római szöveggyűjtemény. Osiris Kiadó, Budapest, 2011.
5. Németh György (szerk.). Ércnél maradóbb. Budapest, 1988.
6. Németh György (szerk.): Görög történelem. Szöveggyűjtemény. Budapest, több kiadásban. Hellenisztikus kori források.
7. Plutarkhosz: Párhuzamos életrajzok. Alexandrosz életrajz. Démétriosz életrajz. Pürrhosz életrajz. (Ford. Máthé Elek) Budapest, több kiadásban.
8. Polübiosz történeti könyvei. (Szerk. Tegye Imre-Forisek Péter). Attraktor Kiadó, Máriabesnyő-Gödöllő, 2002. III-IV. könyvek.
9. Bengtson, Hermann: Hellenisztikus világkultúra. JATEPress, Szeged, 2010.
10. Bosworth, A.B.: Nagy Sándor. A hódító és birodalma. Osiris Kiadó Bp. 2002.
11. Castiglione, László. Hellenisztikus művészet. Corvina, Budapest, 1980.
12. Ghirsman, R., Az ókori Irán - Médek, perzsák, párthusok. Bp. 1985.
13. Havas László-Hegy W. György-Szabó Edit: Római történelem. Osiris Kiadó, Budapest, 2007. 155-241.
14. Hegyi Dolores-Kertész István-Németh György-Sarkady János: Görög történelem. A kezdetektől Kr. e. 30-ig. (több kiadásban). A görög-perzsa háborútól a hellénizmusig terjedő fejezetek.
15. Levi, Peter: A görög világ atlasza. Budapest, 1994.
16. Németh György – Ritoók Zsigmond – Sarkady János – Szilágyi János György: Görög művelődéstörténet. Budapest, 2006. 633-711.
17. Németh György - Hegyi W.: Görög-római történelem. Osiris Kiadó, Budapest, 2011. 141-323.

18. Swiderkowna: A hellenizmus kultúrája. Gondolat Bp. 1981.		
8.2 Seminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
2. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
3. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
4. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
5. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
6. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
7. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
8. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
9. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
10. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
11. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
12. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
13. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
14. A Források tanulmányozása	Közös olvasás, a tartalom megvitatása	
Bibliografie		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az előadás átadja a hallgatóknak a jövőbeli karrierjükhöz szükséges görög kori történelem és anyagi kultúrával kapcsolatos alapszereplőket.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Minden helyes válasz 0,25 pontot ér. A maximális 10-es jegy eléréséhez 9 pont szükséges.	Írásbeli vizsga: teszt.	100%
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

- 4,5 pont összegyűjtése az írásbeli vizsgán.

Kitöltés dátuma

2020. 03. 29

Előadás felelőse és szeminárium felelőse

Dr. Forisek Péter

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2020. 03. 29

Intézetigazgató

dr. Nagy Róbert Miklós, docens

